

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Andrei Harghel și Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpaților Ciobanu Chiril și Ciobanu Vasile și de părțile vătămate Popescu Nicu, Sili Semion și Ciotu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Ciobanu Vasile Chiril, născut la 23 martie 1961,
originar și domiciliat în sat. Logănești, r-nul Hîncești.

Ciobanu Chiril Vasile, născut la 12 aprilie 1985,
originar și domiciliat în sat. Logănești, r-nul Hîncești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2011 – 11.07.2012;

Instanța de apel: 07.02.2013 – 03.07.2013;

Instanța de recurs: 24.09.2013 – 04.12.2013;

C O N S T A T Ă :

1. Prin rechizitoriu, inculpatului Ciobanu V., i s-a înaintat învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, iar inculpatului Ciobanu C., în baza art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) CP.

2. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11 iulie 2012, Ciobanu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, la amendă în mărime de 400 u.c., ceea ce constituie 8000 lei, iar Ciobanu C. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (1) CP, aplicându-i-se pedeapsa:

- în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, amendă în mărime de 400 u.c.;

- în baza art. 152 alin. (1) CP, cu aplicarea art.79 CP, amendă în mărime de 200 u.c..

În baza art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Ciobanu C. i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 450 u.c., ce constituie 9.000 lei.

Măsura preventivă în privința inculpaților Ciobanu V. și Ciobanu C. a fost menținută - obligarea de a nu părăsi localitatea, pînă la intrarea sentinței în vigoare.

3. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, în fapt, a constatat că, Ciobanu V. și Ciobanu C., la 31.12.2010, aproximativ la ora 12.20, urmărind scopul de a se clarifica cu cet. Ungureanu I., care în aceeași zi avuse un conflict cu Ciobanu C., au intrat în Primăria Sinești, unde la acel moment se afla cet. Ungureanu I., împreună cu primarul Popescu N., asistentul social Sili S. și localnicul Ciotu V., unde în anticamera biroului primarului între Ciobanu V. și Ungureanu I. s-a iscat o ceartă.

La cererea primarului de a nu deranja ordinea publică, Ciobanu V. și Ciobanu C. au ieșit afară împreună cu Ciotu V., unde Ciobanu V. i-a aplicat lui Ciotu V. o lovitură cu pumnul în față și ultimul a căzut jos, în continuare, Ciobanu V. împreună cu o persoană neidentificată, i-au mai aplicat lui Ciotu V. lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului.

În acest timp, Sili S. a încercat să curme acțiunile violente ale acestora și s-a implicat în apărarea lui Ciotu V., dar îndată a fost lovit de către Ciobanu C. de la spate în regiunea capului. Din cauza acestei lovituri Sili S. s-a retras în primărie.

Continuându-și acțiunile huliganice Ciobanu C. i-a mai aplicat lui Ciotu V. două lovituri, iar primarul Popescu N., intenționînd să aplaneze conflictul, le-a cerut să înceteze acțiunile huliganice, dar Ciobanu V. a reacționat agresiv și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, iar Ciobanu C. i-a aplicat cîteva lovituri peste diferite regiuni ale corpului.

Tot Ciobanu C., în același timp și în același loc, i-a aplicat cet. Popescu N. cîteva lovituri peste diferite regiuni ale corpului, în urma cărora lui Popescu N. i-au fost cauzate vătămări corporale medii potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.16 din 14.01.2011.

Acțiunile respective au fost observate de cet. Ciotu E., Popescu V. și Miron A., care au alergat spre primărie, strigînd lumea în ajutor.

Urmare acestui fapt Ciobanu V., Ciobanu C. și o persoană neidentificată au urcat în autoturismul de model „ MITSUBISHI PAGERO" cu n/î HN AU 010 și au plecat de la fața locului.

Acțiunile în cauză au durat aproximativ 10 min. și s-au soldat cu întreruperea temporară a activității primăriei Sinești și cu cauzarea cet. Sili S. a vătămarilor corporale ușoare, iar cet. Ciotu V. a primit leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Prin urmare, examinînd cauza instanța de fond a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile săvîrșite de inculpatul Ciobanu C., din prevederile art. 287 alin. (3) CP, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, deoarece faptul folosirii de către acesta a unei bîte, în ședința de judecată, nu s-a confirmat, iar instanța nu a putut ajunge cu certitudine la concluzia că un astfel de obiect a existat și a fost folosit la săvîrșirea infracțiunii imputate, mai mult, menționînd că orice dubiu urmează a fi interpretat în favoarea inculpatului.

4. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 CPP, a fost atacată cu apeluri de către procurorul în procuratura raionului Ungheni, Steclari I., de către avocatul Istrate A., în numele inculpaților Ciobanu C. și Ciobanu V. și de partea vătămată Popescu N..

4.1. Acuzatorul de stat, în apelul declarat, a invocat că sentința este ilegală și urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Ciobanu V. să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, cu stabilirea pedepsei de 3 ani închisoare și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

- Ciobanu C. să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) CP, cu stabilirea pedepsei de 3 ani închisoare și în baza art. 152 alin. (1) CP, cu stabilirea pedepsei de 1 an închisoare, iar potrivit art. 84 CP, de stabilit pedeapsa definitivă - 3 ani și 6 luni cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

În argumentarea celor invocate, apelantul a menționat că conform prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2) CPP și pct. 38) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 privind sentința judecătorească, instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței trebuie să indice motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării, precum și, analiza probelor și temeinicia concluziilor instanței despre faptul că învinuirea nu și-a găsit confirmare, ceea ce nu s-a respectat în prezenta cauză.

La fel, instanța de judecată nu a analizat sub toate aspectele probele propuse de partea acuzării, în ce privește elementele de fapt dobândite prin declarațiile părților vătămate și martorilor I. Ungureanu, V. Ciotu, A. Miron, privitor la circumstanțele în care a fost lovit Popescu N., care la acel moment deținea funcția de primar al sat. Sinești r-nul Ungheni. Acesta a fost lovit cu o bîță și, ca urmare, potrivit raportului de expertiză medico-legală i-au fost provocate vătămări corporale medii sub formă de fractură închisă a coastei 8 pe dreapta linia omoplatului excoriații și echimoze.

În cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe și din punct de vedere a pertinentei, concludentei, în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului Ciobanu C. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) CP, or avînd în vedere gravitatea crimelor comise în raport cu comportamentul inculpaților de a nu recunoaște vina în comiterea infracțiunilor incriminate, apelantul a susținut că pedeapsa aplicată acestora sub formă de amendă este prea blîndă și nu va atinge scopul pedepsei penale de a-i corecta.

4.2. În apelul declarat de avocatul Istrate A., în numele inculpaților Ciobanu V. și Ciobanu C., s-a invocat că, sentința instanței de fond este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării, solicitînd pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpații să fie achitați cu reabilitarea completă, din următoarele considerente:

- condamnarea lui Ciobanu C. în baza art. 287 alin. (2) și art. 152 alin. (1) CP și a lui Ciobanu V. în baza art. 287 alin. (2) CP, nu are suport legal și probant, acțiunile incriminate inculpaților nu au fost comise de aceștia;

- instanța de judecată la examinarea cauzei nu a examinat fondul acesteia, nu a apreciat probele administrate necesare cunoașterii fondului cauzei, prin care fapt a admis o condamnare ilegală;

- instanța de fond a admis încălcarea principiilor de bază garantate de Constituția RM și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cum ar fi dreptul la un proces echitabil;

- instanța de judecată nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 96 și art. 101 CPP, nu a reținut și n-a supus analizei juridice declarațiile părților vătămate și a martorilor acuzării contradictorii de la caz, la caz, și care nu sunt în coraport cu materialele cauzei;

- instanța de fond prin sentința de condamnare incorect a stabilit existența în acțiunile inculpaților componentelor de infracțiune reținute în sarcina lor;

- instanța de judecată a pus la baza sentinței declarațiile părților vătămate Sili S., Ciotu V. și Popescu N. și a martorilor Ciotu E. și Miron A. fără a le da apreciere în corelație cu cele date de aceștia la urmărirea penală și cu alte probe anexate la materialele cauzei și examinate în cadrul ședinței de judecată, prin care nu a elucidat divergențele între declarațiile părții vătămate și Ciotu V.;

- instanța de fond nejustificat a pus la baza sentinței declarațiile martorului Ungureanu I., care a fost inițiatorul conflictului, deși au fost și sunt toate temeiurile de a da o apreciere critică declarațiilor acestuia;

- instanța de judecată deși în sentința de condamnare face referire la declarațiile inculpaților, nu a dat apreciere juridică și nici nu a supus analizei declarațiile acestora din punct de vedere a coroborării lor cu alte probe examinate în cadrul procesului judiciar;

- instanța de judecată a evitat să se expună asupra motivelor invocate ce țin de încadrarea incorectă de procurorul a acțiunilor inculpaților în baza art. 287 alin. (2) și (3) CP;

- acțiunile inculpaților nu au fost îndreptate asupra încălcării ordinii publice, dînșii doar au venit în incinta primăriei întru a depune o plîngere și a denunța o infracțiune, însă instanța de judecată nu a supus unei analize juridice corecte conflictul prin prisma infracțiunii de huliganism, infracțiunea de huliganism fiind posibilă numai cu o intenție directă, acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică.

4.3. Prin apelul declarat de partea vătămată Popescu N., se contestă sentința în latura stabilirii pedepsei prea blînde sub formă de amendă inculpaților, cu încălcarea principiului individualizării pedepsei, astfel încît pedeapsa aplicată nu va putea atinge scopul de corectarea inculpaților și s-a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Ciobanu V. și Ciobanu C. să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) CP și respectiv art. 287 alin. (3), 152 alin. (1) CP, stabilindu-le pedeapsa ținînd cont de prevederile Hotărîrii Plenului CSJ al RM nr. 16 din 31.05.2004 Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale.

În argumentarea celor solicitate, apelantul a indicat, că instanța de fond incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului Ciobanu C., fără a ține cont de faptul, că în ședința instanței de fond prin declarațiile părților vătămate și a martorilor I. Ungureanu, V. Ciotu și A. Miron, s-a confirmat utilizarea bitei în timpul comiterii infracțiunilor respective.

Totodată, în apel s-a indicat, că partea vătămată a făcut cunoștință cu sentința redactată în ședința instanței de apel din 15.11.2012, cînd i s-a înmînat copia sentinței, anterior n-a primit copia de la Judecătoria Ungheni și în asemenea împrejurări consideră, că apelul este depus în termen.

5. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013, apelul avocatului Istrate A., declarat în numele inculpaților, a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Ungheni Steclari I. și apelul declarat de partea vătămată Popescu N., împotriva sentinței Judecătorei Ungheni din 11.07.2012, au fost admise, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Ciobanu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, la 2 (doi) ani închisoare, iar în baza art.90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Ciobanu V., cu stabilirea termenului de probă de 1 (unu) an.

- Ciobanu C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) CP și art. 152 alin. (1) CP, cu stabilirea pedepsei:

- în baza art. 287 alin. (3) CP - închisoare pe termen de 3 (trei) ani;

- în baza art. 152 alin. (1) CP - închisoare pe termen de 1 (unu) an.

În baza art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Ciobanu C. i s-a stabilit pedeapsa definitivă - închisoare pe termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, iar în baza art. 90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu stabilirea termenului de probă de 1 (unu) an.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond au fost menținute.

6. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, apelul depus de partea vătămată Popescu N. a fost declarat în termenul legal de declarare a apelului prevăzut de art. 402 alin. (1) CPP, dat fiind că din materialele cauzei penale rezultă că, în ședința instanței de fond din 11.07.2012, a fost pronunțat doar dispozitivul sentinței, nu și sentința motivată integral, iar art. 399 alin. (2) CPP, în redacția în vigoare din 12.06.2003 (în vigoare la momentul adoptării sentinței în cauză) prevedea, că în cazul redactării sentinței, copia de pe sentința redactată se înmânează, imediat după semnarea acesteia, inculpatului arestat, iar celorlalte părți li se comunică în scris despre semnarea sentinței redactate și, la cererea acestora, li se expediază copia.

În materialele cauzei penale există copia scrisorii, fără număr de ieșire, din care rezultă, că la data de 20.07.2012, părții vătămate Popescu N. i s-a expediat copia sentinței pe 1 filă, pe când sentința redactată integral este pe 6 file. Partea vătămată a negat faptul primirii copiei sentinței, iar careva date care ar confirma cu certitudine faptul că părții vătămate, Popescu N., i s-a expediat sentința, în materialele cauzei lipsesc.

Astfel, termenul de declarare a apelului pentru partea vătămată Popescu N. a început să curgă de la data înmînării copiei sentinței redactate, iar apelul depus la 29.11.2012 se încadrează în termenul legal de declarare a apelului prevăzut de art. 402 alin. (1) CPP.

Cu referire la argumentele invocate în apelul comun declarat de către inculpați și avocat, instanța de apel le-a apreciat critic, menționând că art.6 CEDO prevede că orice persoană are dreptul ca cauza să fie examinată în mod echitabil, iar din sensul acestei norme de drept rezultă că, orice persoană are dreptul de a avea acces la o instanță judecătorească, care la rîndul său, în condițiile legii, urmează să se expună la acest compartiment.

Colegiul penal a constatat, că liberul acces la justiție a inculpaților a fost respectat prin asigurarea unui proces echitabil, în cadrul căruia inculpaților le-au fost asigurate și garantate toate drepturile prevăzute de lege, iar afirmația invocată precum că, sentința este neîntemeiată și ilegală, iar acțiunile inculpatului fiind incorect apreciate, deoarece faptele reținute nu au fost dovedite prin probe, aceasta nu poate fi reținută în favoarea inculpaților, deoarece este neîntemeiată.

În continuare, s-a menționat că, deși inculpații neagă vinovăția lor în comiterea infracțiunilor incriminate, reieșind din probele administrate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, Colegiul penal a constatat că vinovăția lor a fost demonstrată în săvârșirea infracțiunilor imputate de către organul de urmărire penală.

În textul deciziei s-a făcut referire și la prevederile pct.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006 privind practica judiciară despre infracțiunile de huliganism, potrivit căreia ordinea publică înseamnă o totalitate de relații sociale se asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice. Asigurarea ordinii publice, în sensul art. 287 CP este un atribut al vieții sociale în care relațiile dintre oameni, comportarea lor și, în genere, activitățile lor, atunci când participă la forme de viață în comun, în public, se desfășoară, de regulă, în mod pașnic, după norme de respect reciproc, de securitate personală, de încredere în atitudinea și faptele celorlalți oameni.

Colegiul penal a mai reținut și explicațiile conform cărora, instanțele judecătorești trebuie să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite de el. Insultele, loviturile, cauzarea vătămarilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor și provocate de relații personale ostile, vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.

Însă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism, or materialele cauzei și probele administrate denotă, că fapta a avut loc într-un loc public, deoarece locul concret - Primăria sat. Sinești, r-nul Ungheni, era accesibilă pentru toți, astfel inculpații au încălcat ordinea publică.

Referitor la afirmația invocată, precum că instanța de fond a admis încălcări procedurale care au dus la lezarea drepturilor procesuale ale inculpaților, și anume că plîngerile inculpaților înaintate de către apărare instanței de judecată privitor la anularea ordonanței procurorului din 21.12.2012, despre neînceperea urmăririi penale, deși au fost anexate la materialele cauzei în sentința de condamnare sau prin alte acte procesuale separate instanța de judecată a evitat să se expună, în acest aspect Colegiul penal a reținut că din materialele cauzei se denotă, că chestiunea menționată a fost obiect de examinare și conform încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Ungheni din 27.03.2012 s-a dispus respingerea plîngerii depuse de către Ciobanu V. și Ciobanu C. cu privire la declararea nulă a ordonanței din 21.12.2011 privind neînceperea urmăririi penale emisă de

procurorul din procuratura Ungheni, Grițunic M. și a procurorului ierarhic superior, ca fiind neîntemeiată (f.d.307 vol. I) și în asemenea circumstanțe, afirmația invocată de către apelanți este absolut neîntemeiată.

Referitor la apelurile declarate de procuror și partea vătămată, acestea urmează a fi admise ca fiind fondate, reieșind din faptul că judecând cauza penală instanța de fond deși a verificat circumstanțele cauzei, n-a dat probelor administrate o apreciere legală și fără just temei a ajuns la concluzia privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului Ciobanu C. din art.287 alin. (3) la art. 287 alin. (2) lit. b) CP.

Mai mult ca atât, instanța de fond a comis o eroare de drept, dat fiind că deși a reîncadrat acțiunile inculpatului Ciobanu C. în baza art.287 alin. (2) lit. b) CP, în partea descriptivă a sentinței de condamnare descriind fapta criminală, considerată ca fiind dovedită a reținut, că „*continuându-și acțiunile huliganice Ciobanu C. i-a mai aplicat lui Ciotu V. două lovituri cu bîta peste corp*”.

În acest aspect Colegiul penal a indicat, că se consideră huliganism agravat, prevăzut de art.287 alin. (3) CP, săvârșirea acțiunilor huliganice prevăzute de art. 287 alin. (1) și (2) CP, însoțite cu aplicarea sau încercarea aplicării armei de foc, a cuțitelor, boxelor sau a altor arme albe, precum și a obiectelor adaptate special pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, iar concluzia instanței de fond privind recalificarea acțiunilor reținute în sarcina inculpatului Ciobanu C., este vădit greșită.

Referitor la argumentele invocate în apelurile declarate de procuror și partea vătămată Popescu N. în ce privește individualizarea greșită a pedepsei aplicate în privința inculpaților, Colegiul penal a constatat că acestea sunt întemeiate, iar instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpaților, care nu este echitabilă faptei infracționale comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel există temei legal pentru casarea sentinței și în latura aplicării pedepsei inculpatului, dat fiind că la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61,75 CP, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a acesteia.

Totodată, Colegiul a conchis, că prevederile art.79 CP, au fost aplicate greșit în privința inculpatului Ciobanu C., astfel instanța de fond a comis o eroare de drept referitor la stabilirea pedepsei, încălcînd prevederile art. 394 alin. (2) pct. 2) CPP, deoarece în lipsa circumstanțelor excepționale, a aplicat o pedeapsa mai blîndă, de altă categorie, decît cea prevăzută de legea penală.

În concluzie, s-a menționat că, avînd în vedere persoana inculpaților, care se caracterizează pozitiv, sunt la prima abatere, inculpatul Ciobanu C. are familie și un copil minor la întreținere, Colegiul penal a ajuns la concluzia că scopul corectării și reeducării lor se va atinge și fără izolarea lor de societate, cu numire inculpaților pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării pedepsei închisorii, cu stabilirea termenului de probă, dîndu-le posibilitate reală inculpaților să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, considerînd că pedeapsa dată va asigura scopurile pedepsei, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și

reeducare a vinovatului. Careva interdicții de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal RM nu s-au constatat.

7. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri de către avocatul Istrate A., în numele inculpaților Ciobanu C. și Ciobanu V. și de către părțile vătămate Popescu N., Semion S. și Ciotu V..

7.1. Potrivit recursului declarat de avocatul Istrate A., în numele inculpaților Ciobanu C. și Ciobanu V., se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013 și sentinței Judecătorei Ungheni din 11 iulie 2012, cu pronunțarea unei noi soluții de achitare în baza art. 390 CPP, în lipsa componenței de infracțiune în acțiunile inculpaților pentru care au fost condamnați Ciobanu V. și Ciobanu C., cu reabilitarea totală a acestora.

În motivarea cerințelor sale, recurentul invocă că condamnarea lui Ciobanu C. și Ciobanu V., nu are suport legal și probant, iar instanța de apel a admis încălcarea normelor de procedură penală, probele cercetate în instanță nu au fost analizate profund întru adoptarea soluției date pe marginea verificării acestora în concludentă cu alte probe examinate de instanța de fond.

Apărătorul menționează că la examinarea cauzei instanțele de judecată nu au stabilit cert în acțiunile inculpaților elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (1) CP, și anume, lipsește latura obiectivă a acestora, or din probele administrate pe caz, acestea nu demonstrează intențiile huliganice care le aveau inculpații la momentul săvârșirii infracțiunilor, totodată, nu a fost demonstrată aplicarea de lovituri în diferite părți ale corpului lui Sîli S. și Ciotu V., cărora li s-au cauzat dureri fizice, iar lui Popescu N., leziuni corporale medii.

Pe parcursul judecării cauzei, instanțele nu au înlăturat divergențele existente dintre declarațiile părții vătămate Sîli S., care a menționat că Ciobanu V., împreună cu o persoană necunoscută îl lovea pe Ciotu V., iar în timp ce dînsul se apropia să-i despartă o persoană necunoscută l-a lovit cu bîță. Pe Ciobanu C. nu l-a văzut nici în incinta primăriei, nici afară, afirmînd că bîță în mîina inculpaților nu a văzut.

Toate aceste circumstanțe denotă o atitudine superficială a instanțelor de judecată privind cercetarea cauzei sub toate aspectele și pronunțarea sentințelor de condamnare pe presupuneri fără a motiva temeiurile de respingere a argumentelor aduse de condamnați și apărare.

Conform art. 8 CPP, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului. Astfel, probele prezentate în cadrul ședinței de judecată de către procuror nu conțin informații certe și veridice despre vinovăția inculpatului, în baza acestora pot fi trase mai multe concluzii opuse, fapt ce denotă imposibilitatea punerii acestora în baza unei sentințe de condamnare.

Instanța de judecată deși în sentința de condamnare face referire la declarațiile inculpaților nu a dat apreciere juridică și nici nu a supus analizei declarațiile acestora din punct de vedere al coroborării cu alte probe examinate în cadrul procesului judiciar.

Din cele relatate mai sus este evident că acțiunile inculpaților nu au fost îndreptate asupra încălcării ordinii publice, dâșii doar au venit în incinta primăriei întru a depune plângere și a denunța o infracțiune.

Infracțiunea de huliganism fiind posibilă numai cu o intenție directă, acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, prin încălcarea grosolană a ordinii publice se înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice, încălcarea îndelungată și insistentă a ordinii publice, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor organizațiilor, transportul obștesc.

În cazul conflictului apărut între inculpați și părțile vătămate toate aceste elemente lipsesc, precum lipsește atât obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism, care îl constituie „ordinea publică” cât și latura subiectivă care este caracterizată prin intenție directă a infracțiunii, persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică dorind acest fapt. Instanța de judecată nu a stabilit careva probe directe care ar permite conchiderea faptului că condamnații ar fi comis fapta incriminată precum și faptul dacă a avut loc această faptă.

Conform art. 314 CPP, instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrarea la cererea acestora inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor verbale precum și să examineze alte probe.

Deși instanței de apel i-au fost prezentate sentința de condamnare a martorului Ungureanu I. din 11.05.2012, condamnat în baza art. 287 alin. (1) CP, pentru comiterea acțiunilor huliganice față de condamnați și decizia Curții de Apel Bălți din 27.02.2013, prin care s-a menținut sentința instanței de fond, instanța a omis să se expună asupra acestei circumstanțe limitându-se cu fraza „*Ungureanu I. urmează să poarte răspundere pentru acțiunile huliganice comise față de inculpați, iar aceștia din urmă pentru acțiunile comise de către ei*”.

Decizia instanței de apel este criticabilă și sub aspectul încălcării normelor de procedură și principiilor fundamentale prevăzute de legislația procesual penală.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, circumstanțe ce contravin prevederilor art.414 CPP. Deși în apel apărarea a invocat faptul că instanța de fond nu s-a expus asupra plîngerii apărării și a condamnaților privitor la anularea, ordonanței procurorului din 21.12.2012 despre neînceperea urmăririi penale pe cazul maltratării din partea părții vătămate, instanța de apel nu s-a pronunța prin hotărâre asupra acestei plîngerii mărginindu-se doar cu motivația banală că prin încheierea judecătorului de instrucție din 27.03.2012 această problemă a fost abordată. În acest context țin să remarc că, în încheierea judecătorului de instrucție expusă supra a respins plîngerea apărării și a condamnaților pe motiv că, dosarul penal în cadrul căruia s-a emis ordonanța dată se afla deja pe rolul judecătoriei Ungheni iar plîngerea depusă urmează a fi examinată

de completul de judecată care examinează cauza în fond, recomandare de care s-au folosit condamnații.

Instanța de apel nu s-a expus nici asupra cererii apărării înaintată cu privire la declararea nulă a actelor procedurale cum ar fi procesul-verbal de cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză medico-legale în privința lui Sîli S. și Popescu N. în speța dată apărarea a invocat nulitatea actelor prin faptul că, procesul-verbal de cercetare la fața locului a fost întocmit la 31.12.2010, adică înainte de a fi depusă cererea părților vătămate datată și înregistrată de CRP Ungheni la 04.01.2011. În rapoartele de expertiză în privința părții vătămate Sîli S. și Popescu N. se indică data efectuării 31.10.2010, adică cu mult timp înainte de producerea conflictului. Aceste acte procesuale au fost luate ca bază de către instanțele judecătorești, fără a reține prevederile art. 94 al. (1) p.8) CPP, care în mod expres stipulează că *„în cadrul procesului penal nu pot fi admise ca probe și prin urmare nu pot fi puse la baza sentinței datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor Codului de procedură penală. Se consideră încălcări esențiale a dispozițiilor la administrarea probelor violarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei sau a prevederilor legii procesual penal prin privarea participanților la proces de aceste drepturi sau prin îngrădirea drepturilor garantate, fapt care a influențat sau a putut influența autenticitatea informației obținute, a documentului sau a obiectului”*.

Aceste derogări denotă că, la examinarea cauzei instanța de fond și cea de apel au încălcat principiul legalității armelor și drepturile garantate de art. 6§1 din Convenției, care prevede că *„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... a cauzei sale, de către o instanță care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ...”*

În drept recursul declarat se fundamentează pe prevederile expuse în art. 427 alin. (1) pct. 8) CPP.

7.2. Potrivit textului recursului declarat de părțile vătămate Popescu N., Semion S. și Ciotu V., se solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea aplicării pedepsei, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă reală cu închisoarea.

În susținerea motivelor din recurs, recurenții menționează că nu sunt de acord cu încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpatului Ciobanu C., solicitînd ca acțiunile acestuia să fie încadrate din art. 287 alin. (2) lit. b) în baza art. 287 alin. (3) CP, din motiv că la săvîrșirea infracțiunilor a fost folosită o bită, în calitate de armă, ceea ce agravează considerabil situația inculpatului.

Cît privește individualizarea pedepsei în privința inculpaților, aceasta se consideră prea blîndă, care nu-și va atinge scopul prevăzut de art. 61 CP.

Or, este inadmisibilă soluția instanței de apel privitor la aplicarea față de inculpați a prevederilor art. 90 CP, reieșind din gravitatea acțiunilor săvîrșite de aceștia. De asemenea, recurenții nu sunt de acord, nici cu motivarea expusă în decizia instanței de apel, privitor la aplicarea art. 90 CP în speță, întrucît caracterizarea pozitivă și nerecunoașterea vinovăției de

către inculpați, nu servește drept temei legal pentru instanțe de a aplica suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lor.

În drept, recursul declarat de părțile vătămate se întemeiază pe dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

8.1. Așadar, cu referire la recursul declarat de avocatul Istrate A., în numele inculpaților Ciobanu V. și Ciobanu C., se constată că recurentul invocă că la judecarea cauzei de către instanța de apel s-a comis eroarea de drept prescrisă de pct. 8) alin. (1) art. 427 CPP, și anume, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Însă, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent.

Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

La caz, se constată că prin rechizitoriu inculpatului Ciobanu V. i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, iar inculpatului Ciobanu C., în baza art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) CP.

Instanța de fond, examinînd cauza a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile săvîrșite de inculpatul Ciobanu C., din prevederile art. 287 alin. (3) CP, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, deoarece faptul folosirii de către acesta a unei bîte la aplicarea vătămarilor corporale, în ședința de judecată, nu s-a confirmat, iar instanța nu a putut ajunge cu certitudine la concluzia că un astfel de obiect a existat și a fost folosit la săvîrșirea infracțiunii imputate, mai mult, menționînd că orice dubiu urmează a fi interpretat în favoarea inculpatului.

Ulterior, instanța de apel cercetînd toate probele administrate în cauză și apreciindu-le obiectiv, a statuat asupra vinovăției inculpatului Ciobanu V., în baza art. 287 alin. (2) lit. b)

CP, iar inculpatul Ciobanu C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) CP și art. 152 alin. (1) CP.

Or, Colegiul penal constată că instanța de apel, verificând actele cauzei, corect a conchis că instanța de fond, deși a verificat circumstanțele săvârșirii infracțiunii, n-a dat probelor administrate o apreciere legală și incorect a ajuns la concluzia privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului Ciobanu C., de la art. 287 alin. (3) CP, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP.

Totodată, instanța de apel a constatat că deși au fost reîncadrate acțiunile inculpatului Ciobanu C. în baza art.287 alin. (2) lit. b) CP, în partea descriptivă a sentinței de condamnare descriind fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, instanța de fond a reținut, că „*continuându-și acțiunile huliganice Ciobanu C. i-a mai aplicat lui Ciotu V. două lovituri cu bîta peste corp*”, ceea ce confirmă totuși folosirea bîtei de către inculpatul Ciobanu C. și menținerea calificării juridice a faptelor acestuia în baza art. 287 alin. (3) CP, întrucît se consideră huliganism agravat, săvârșirea acțiunilor huliganice prevăzute de art. 287 alin. (1) și (2) CP, însoțite de aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Privitor la calificarea acțiunilor săvârșite de inculpatul Ciobanu C., instanța de recurs consideră corectă calificarea reținută în sarcina acestuia în baza art. 287 alin. (3) CP, or conținutul probelor și valoarea lor probatorie a fost analizată în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpatului Ciobanu C..

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor imputate, inclusiv și scopul, pentru care inculpații au săvârșit infracțiunea de huliganism în incinta primăriei com. Sinești, r-nul Ungheni, local public precum și în imediata apropiere a acesteia.

Referitor la chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, invocată de recurent, Colegiul penal menționează că procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) CPP, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

De asemenea, Colegiul reține că criticile formulate de recurent în recursul declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și, căroră această instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărîrea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) CPP, temeiuri de casare a hotărîrii atacate, nu s-au stabilit.

8.2. Referitor la recursul declarat de părțile vătămăte, Popescu N., Sili S. și Ciotu V., împotriva deciziei Colegiul constată că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, argumentele invocate de recurenți se cuprind în temeiul prescris de pct. 10) alin. (1) art. 427 CPP, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, recurenții nu sunt de acord cu cuantumul pedepsei stabilite prin sentința primei instanțe și prin decizia Curții de Apel Bălți, solicitând stabilirea pedepsei pentru faptele săvârșite de inculpații Ciobanu V. și Ciobanu C., cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 CP.

Verificând recursul în acest aspect, Colegiul menționează că pedeapsa penală, potrivit art. 61 CP, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpaților Ciobanu V. și Ciobanu C., trebuie individualizate în așa fel încât inculpații să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea art. 287 alin. (2) și (3) CP și art. 152 alin. (1) CP.

De asemenea, după caz, instanța este în drept să aplice, pe lângă prevederile menționate, și stipulările părții generale a Codului penal, cum sînt cele din art. 90 CP, iar ca temei pentru stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, servesc circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat. Instanțele trebuie să ajungă la concluzia că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, putînd dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin urmare, reieșind din hotărîrea pronunțată de instanța de apel, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpaților, s-au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61, 75 CP, luîndu-se în considerație persoana inculpaților, care se caracterizează pozitiv, sunt la prima abatere, inculpatul Ciobanu C. are familie și un copil minor la întreținere.

Colegiul penal susține concluzia instanței de apel referitor la faptul că scopul corectării și reeducării inculpaților poate fi atins și fără izolarea lor de societate, cu stabilirea inculpaților a pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării acesteia, și stabilirea termenului de probă de 1 (unu) ani, dîndu-le posibilitate reală inculpaților să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, considerînd că pedeapsa dată va

asigura scopurile pedepsei, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului. Careva interdicții de aplicare a prevederilor art.90 CP, nu s-au constatat.

Așadar, modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicată pentru infracțiunile săvârșite de Ciobanu V. și Ciobanu C., este în acord cu principiul proporționalității avându-se în vedere faptele comise și urmările produse.

În cazul concret, față de toate aspectele expuse, Colegiul apreciază că criticile formulate de recurenți sunt vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvârșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpaților nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de modificare a pedepsei aplicate, mai mult, neexistând nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să caseze hotărârea atacată în acest aspect.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, iar recursurile declarate de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpaților Ciobanu C. și Ciobanu V. și de părțile vătămate Popescu N., Sili S. și Ciotu V., sunt vădit neîntemeiate și se resping ca inadmisibile.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpaților Ciobanu Chiril și Ciobanu Vasile și de părțile vătămate Popescu Nicu, Sili Semion și Ciotu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013, în cauza penală privindu-i pe Ciobanu Chiril Vasile și Ciobanu Vasile Chiril, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 03 ianuarie 2013.

Președinte /semnătura/ Constantin Gurschi

Judecători /semnătura/ Andrei Harghel

/semnătura/ Constantin Alerguș

Copia corespunde originalului

Președintele ședinței

Constantin Gurschi